

ÚSTAV SLOVENSKEJ LITERATÚRY SAV

v rámci cyklu

Pamät' literárnej vedy

pozýva na vedecký seminár

Literatúra očami Ruda Brtáňa,

ktorý sa uskutoční **16. mája 2019,**
v zasadačke Ústavu slovenskej literatúry SAV,
Dúbravská cesta 9, Bratislava

Podujatím si pripomenieme vedecké i literárne aktivity
slovenského literárneho historika, kritika, editora,
slavistu a germanistu, prekladateľa a básnika
PhDr. Ruda Brtáňa, CSc. (* 9. 10. 1907 – † 4. 4. 1998)

Seminár poskytne priestor na zmapovanie aktuálneho stavu bádania v oblastiach, ktorým sa Rudo Brtáň vo svojej bohatej a rôznorodej literárnovednej, editorskej, prekladateľskej i spisovateľskej práci venoval. Jeho prostredníctvom chceme ukázať, ako na výsledky Brtáňovho mnohostranného bádania nadväzujú nasledujúce generácie literárnych vedcov a kam smeruje výskum ním sledovaných literárnohistorických problémov.

*

Rudo Brtáň je autorom viac než troch desiatok kníh a stoviek štúdií, statí, kritik, glos, článkov. Po knižnom debute *Poézia Ivana Krasku* (1933) publikoval monografickú komparatívnu štúdiu *Barokový slavizmus* (1939) a štúdiu o diele Daniela Sinapia Horčičku *Neoforum latino-*

slavonicum (1940). V 40. rokoch zameral svoj bádateľský záujem predovšetkým na obdobie 19. storočia. Veľký priestor v jeho literárnom výskume zaberajú práce z obdobia slovenského národného obrodzenia – okrem publikácií *Pri prameňoch slovenskej obrodeneckej literatúry* (1970) či *Postavy slovenskej literatúry* (1971) monograficky, editorsky i prekladateľsky priblížil diela Juraja Zábajníka, Daniela Sinapia-Horčíčku, Bohuslava Tablica, Jána Kollára, Juraja Palkoviča, Janka Kráľa, Jána Bottu, Sama Chalupku, Janka Matušku či Andreja Sládkoviča.

Vo svojej výskumnej práci sa ale dotkol takmer všetkých období slovenskej literárnej kultúry. Okrem debutu o Ivanovi Kraskovi vydal knihu *Jankovi Jesenskému* (1946), do ktorej zaradil všetky svoje štúdie a state o živote a tvorbe tohto spisovateľa. V diele *Puškin v slovenskej literatúre* (1947) sa zameral na odraz Puškinovej poézie v dielach slovenských básnikov.

Edične pripravil viacero literárnych i folklórnych publikácií – napríklad antológiu *Slovenská lyrika 20. stoletia* (1933), *Výbor z poézie Vladimíra Roya* (1935), *Odmľčaný básnik Ivan Gall* (1935), zborník statí Ľ. Štúra *Hlasy o živote* (1943, výber zo staršej slovenskej poézie *Historické piesne* (1953), *Básnické dielo Sama Chalupku* (1973), Tablicove *Pamäti československých básnikov* (1974), výber z poézie Janka Kráľa *Duma slovenská* (1976), výber zo srbských a chorvátskych junáckych piesní *Turecký šuhaj a krásavica* (1984) a mnohé iné; ako posledný v roku 1997 vyšiel jeho preklad z nemčiny a latinčiny *Etnografia Slovákov v Uhorsku* (1997) od Jána Čaploviča.

Výber z jeho básnických juvenilií z rokov 1925 – 1932 vyšiel v zbierke *Smädne letá* (1990). Isté obdobie svojich literárnych aktivít venoval aj veršom pre deti. Je autorom niekoľkých stredoškolských učebníc. Okrem toho je známy aj jeho súbor biografii *Slovenskí novinári a publicisti* (1972)

Z bohatej pozostalosti Ruda Brtáňa vydalo vydavateľstvo Transcius štyri zväzky jeho pamätí s názvom *Živé roky* (2002 a 2010).

V roku 2007 mu bolo in memoriam udelené ocenenie Slovenskej akadémie vied.

Prosíme záujemcov, aby prihlášky na vedecký seminár s názvom svojho príspevku zasielali do **15. apríla 2019** na e-mailovú adresu:

lenka.riskova@gmail.com